

“DEVLET ORGANLARININ DÜZENLİ VE UYUMLU ÇALIŞMASI TEK TARAFLI BİR SORUMLULUK DEĞİLDİR”

Sayın Başbakan, hukuken tümüyle haksız oldukları bir konuda nedeni anlaşılamayan bir yapay kriz yaratmaya çalışmaktadır.

Bilindiği gibi Anayasa'nın 91. maddesine göre “*Temel Haklar*”, “*Kişî Hakları ve Ödevleri*” ile aralarında “*kamu hizmetlerine girme hakkı*” da bulunan “*Siyasi Haklar ve Ödevler*” kanun hükmünde kararnamelerle düzenlenemez.

Anayasa'nın 7. maddesine göre ise, yasama yetkisi ulus adına TBMM tarafından kullanılır ve devredilemez. Bakanlar Kurulu'na belirli alanlarda kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisinin tanınması, yasama yetkisinin devredildiği ve bakanlar kurulunca dilediği gibi kullanılabilceği anlamına gelmez. Bakanlar Kurulu'nun yasa ile düzenlenmesi gereken bir konuyu kararname ile düzenleme ve bu konuda ısrar etme hakkı yoktur.

Anayasa'da “*istisnai*” olarak düzenlenmiş kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisinin, kendini yasama organının üzerinde farz ederek kullanılabilcek “*sınırsız*” bir “*yetki*” biçiminde yorumlanması ve bu yanlış görüşün başkalarına da dayatılmaya çalışılması hukuken Anayasa'ya aykırı olduğu gibi, etik açıdan da en hafifinden “*yakışıksız*” bir davranıştır.

Hukuksal bir konuyu “*siyasi mülahazalar*” ile gerekçelendirmeye kalkmak ise, “*hukuk devleti*” ile hiç bağdaştırılmaz. “*Katillerin devletten maaş alması*” gibi kamuoyunu duygusal olarak yönlendirmeyi amaçlayan beyanların da yasalar nezdinde hiçbir temeli ve geçerliliği yoktur.

Anayasa'nın 38. maddesinde de dayanağını bulan ceza hukuken temel ilkesi gereği *"suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılmaz."* Mahkemeler tarafından karara bağlanmamış bir konuda kimsenin kimseyi *"katil"* ilan etme hakkı ve yetkisi olmamasına, mer'i kanunlarımızda da, hakkında mahkeme kararı olan bir kişinin devlet memurluğunu sürdürmesini ya da *"maaş almasını"* sağlayacak hiçbir hüküm bulunmamasına karşın, konunun kamuoyuna böyle yansıtılmasında ya *"bilgi eksikliği"* ya da *"kasıt"* vardır. Konu, devlet aleyhine çalışanların devletten maaş alması değil, olsa olsa devlet organları arasında bir üstünlük yarışı olabilir ki, üstünlük sırası Anayasa ile çizilmiştir.

Buna karşın sayın Başbakan, Anayasa'ya göre çıkarılamayacak bir kanun hükmünde kararname karşısında anayasal yetkisini kullanmaktan önce, Anayasal görevini yapan Cumhurbaşkanı ve kamuoyunu *"devlet krizi"* ile tehdit etmektedir.

Cumhurbaşkanı, ancak TBMM tarafından düzenlenebilecek bir alanda çıkarılan, Anayasa'ya aykırı bir kanun hükmünde kararnameyi geri çevirmiştir.

Hal böyle iken, *"hukuk kişileri"*nden alınmış *"hukuk dışı yorumlar"*ı dayanak yaparak ve konuya hukuksal değil, *"duygusal"* ya da *"çıkarsal"* bakan kişileri de kullanarak Sayın Cumhurbaşkanı Anayasa'dan kaynaklanmayan bir yetkiyi kullanmakla suçlamak ve bunu yaparken de cumhurbaşkanlığını devletin kimi organ ve kurumlarıyla karşı karşıya getirmeye çalışmak yanlıştır.

Anayasa'nın 104. maddesine göre *"Cumhurbaşkanı, devletin başıdır"*. *"Anayasanın uygulanmasını"* ve *"Devlet organlarının düzenli ve uyumlu çalışması gözetir"*. Kuşkusuz devlet organlarının düzenli ve uyumlu çalışması, diğer devlet organları, o arada öncelikle başbakan ve bakanlar kurulunun gereken özen ve saygıyı göstermesi ile olanaklıdır. Kaldı ki, *"Anayasa'nın uygulanması"*, yani Anayasa ile kurulan hukuk devletinin sürdürülmesi, devlet organları arasındaki uyumdan önce gelen bir görevdir.

Bakanlar Kurulu, Anayasa'nın 81. maddesi uyarınca *"Anayasa'ya sadakattan ayrılmayacağına"* *"namusu ve şerefi üzerine and içmiş"* üyelerden oluşmaktadır.

Anayasa'nın 8. maddesine göre "... Bakanlar Kurulu, yürütme yetki ve görevini Anayasa'ya ve kanunlara uygun olarak kullanmak ve yerine getirmekle; Anayasa'nın 112. maddesine göre Başbakan da, "bakanların görevlerinin Anayasa ve kanunlara uygun olarak yerine getirilmesini gözetmek ve düzeltici önlemleri almakla yükümlüdür"

Bu yüzden, Bakanlar Kurulu'nun hiçbir üyesinin salt "siyasal mülahazalar" ile hareket edip Anayasa'ya açıkça aykırı bir düzenlemeye "hukuksal" kazandırmaya çalışmasını, "önce imzalasın, sonra Anayasa Mahkemesi'ne göndersin" türü Anayasa'yı delmeye yönelik açıklamaları makul karşılamak mümkün değildir.

Anayasa'nın kanun ile düzenleneceği açıkça belirttiği bir alanda kanun hükmünde kararname çıkarmak "anayasa ile kurulan düzeni değiştirmeye çalışmak" demektir ki, bunun hukuksal anlamı ve cezai yaptırımını herkesin malumudur.

"Kriz siyaseti" tehlikeli bir siyasettir; her an kontrolden çıkması mümkündür ve krizler, aynı "ihtilaller" gibi, kendi evlatlarını da yiyebilirler.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

BASIN BÜLTENİ

12 Ağustos 2000 tarihli basın açıklamamızda, devlet organlarının düzenli ve uyumlu çalışmasının tek taraflı bir sorumluluk olmadığına, hükümetin hukuken haksız olduğu bir konuda yapay bir kriz çıkarmaya çalıştığına dikkat çekerek, “*kriz siyasetinin tehlikeli bir siyaset olduğu, her an kontrolden çıkabileceği ve krizlerin aynı ihtilaller gibi kendi evlatlarını yiyebileceği*” uyarısını yapmıştık.

Buna karşın, Sayın Cumhurbaşkanı'nın, Türkiye Cumhuriyeti'nin bir “*hükümet devleti*” değil, “*hukuk devleti*” olduğunu gösteren tutumu karşısında, Sayın Başbakan'ın tepkisinin, aynı yanlışı sürdürme ve kendi yarattıkları yapay krizi körükleme yönünde olması “*esef ve kaygı verici*”dir.

Anayasa'nın 104. maddesine göre “*devletin başı*” hükümet ya da başbakan değil, cumhurbaşkanıdır. Çıkarılmak istenen kanun hükmünde kararnenin, hem Anayasa'nın 91. maddesine, hem de Yetki Kanunu'na “*aykırı*” olduğu açıktır. “*Anayasa'ya açık aykırılık*” durumunda, cumhurbaşkanları Anayasal düzeni korumakla görevli, Anayasa'ya aykırı düzenlemeleri geri çevirmekte de yetkilidir.

Sayın Cumhurbaşkanı'nın özenle hazırlandığı anlaşılan ve hukuksal olarak aynen katıldığımız açıklaması karşısında “*çelişkilerle dolu*” gibi gerçeğe dayanmayan demeçler vermeyi, devlet ciddiyeti ile bağdaştırmak olanaklı görünmemektedir.

Bilindiği gibi, Anayasa'nın 153. maddesi uyarınca Anayasa Mahkemesi kararları “*yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını, gerçek ve tüzel kişileri bağlar*”. Bu nedenle Anayasa Mahkemesi ile Danıştay'ın iki eşit yargı organıymış gibi gösterilmesi ve aralarında bir çelişkiden söz edilmesi doğru değildir.

Üstelik, Danıştay 8. Dairesi, sözkonusu kararı ile, geri gönderilen kanun hükmünde kararnemeye benzer düzenlemelerin bir bölümünü “*yasa ile yapılması gerektiği*” için iptal etmişken; hükümetin Anayasa'ya aykırı ısrarını

destekleyen bir yargı kararı varmış görüntüsü vermeye çalışmak, etik açıdan da, hukuksal açıdan da “*esef verici*”dir.

Ancak, tüm bunlardan daha “*kaygı verici*” olan, Sayın Cumhurbaşkanı’nın “*devletin bölücü terör ve laiklik karşıtı eylemlere karşı korunmasını güçleştirmek*” ile suçlanmasıdır.

Sayın Cumhurbaşkanı’nın, başında bulunduğu devleti, gerçek bir hukuk devleti olmasını sağlamaya çalışmaktan başka amacı olmadığı açık, “*saygın*” tutumunu “*içini sindirmek*” ve gereğini yapmak varken; “*devlet organları arasında uyumsuzluk*”tan, “*Anayasal rejimin korunmasında güçlük*”ten söz etmek, bölücülük ve laiklik karşıtları ile mücadeleyi güçleştirecek ve hemen TBMM’yi toplayıp, konuyu yasa ile düzenlemek yerine, yaratılan yapay krizi sürdürmeyi yeğlemek, bölücülük ve laiklik karşıtları ile mücadelede, esas Sayın Başbakan ve koalisyon ortaklarının isteksizliğini gösterecektir.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.